

NÉPNEVELŐ

A MAGYARORSZÁGI KATH. TANÍTÓSÁG HIVATALOS LAPJA

Kiadja a SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT Budapesten.

Megjelenik minden héten egyszer, vasárnap.

Megkapja e lapot minden kath. nép-
oktatási intézet egy példányban ingyen.

Előfizetési ár: egész évre 6 K.

Kéziratokat nem küldünk vissza.

Szerkesztőség és kiadóhivatal

BUDAPEST,

VIII., Szentkirályi-utca 28.

(SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT)

A pályázati hirdetéseknek minden egyes szórót,
minden közlés után 6 fillér fizetendő.

Allandó hirdetéseknek nagyobb kedvezmény.

Kisebb hirdetésekre külön árszabás.

Egész oldal...kor. 50.— Negyed oldal...kor. 15.—

Fél oldal... * 28.— Nyolcad oldal * 10.—

A díjak előre beküldendők a Szent-István-Társulathoz.

Jubiláns egyesületeink.

A kath. tanferfiú nemes öntudatával köszöntjük a szombathelyegyházmegyei, valamint a váczegyházmegyei róm. kath. tanítóegyesületeket, mint oly intézményeit a keresztény nemzeti kulturának, amelyek immár 25 éve fejtenek ki nemes munkásságot a kath. tanítók egyesületi életben. Volt idő, mikor elismerés helyett gáncs érte nemes buzgalmukat, ma már nincs őszinte kath. tanferfiú, aki a kath. iskolaügy védőbástyáját ne ismerné fel a kath. tanítói egyesületekben. A kath. tanítói öntudat emelésére és megszilárdítására, az egyház becsülésének kifejezésére a tanítói osztály iránt, nincs kedvezőbb alkalom az egyesületi gyűléseknél. Egy-egy megnyitó, egy-egy felszólalás mennyi erőt, sőt mennyi lelkesedést ébreszt a már-már csüggedő, lankadó kath. tanítói szivekben. Egy-egy tudományos értekezés, egy-egy szakszerű mintatanítás és már a közel jövőben rendes szokássá teendő módszeres kiállítások rendszere, mennyi szakismeretet közvetítenek, mennyi megfigyelést és tapasztalatot tesznek öntudatossá és ezáltal értékesé a nevelés és tanítás sikerének, hatásának fokozására. Tehát ne mondja azt előtünk senki, hogy a tanítók egyesületi gyűlésezésének nincs kézzelfogható haszna. Ime, csak egy pár szóban is, mennyi értékes eredményét vázoltuk a tanítók egyesületi tevékenységének.

De beszéljenek a tények. Lássuk a jubiláns egyesületek 25 éves életét.

A szombathelyegyházmegyei tanítóegyesület jubiláris közgyűlést István Vilmos megyés püspök úr szeretettel köszönti, *«mert a 25 éves határhőnél megnyugvással mondhatja el, hogy az egyesület működése nem maradt nyomtalan a kath. magyar kultúra történetében».*

Barabás György elnök történeti visszaemlékezésében a kath. tanferfiú fényes jelleme tűnik élénkbe. Szigorúan egyházas szellem és tihetlenség magyar nemzeti érzés ül diadalt az egyesület 25 éves működésében, amit ő mesteri tolla vázol. A mélyen hívő lélek benső hála-

érzetével emlékezik meg az egyházmegye főpásztorairól, Szabó Imre, Hidassy Kornél elhunyt püspökökről, akik az egyesületet atyai gondozásukban részesítették.

Jóleső lélekkel írja le, hogy Hidassy püspök mily benső boldogsággal nyitotta meg az első közgyűlést és mennyi bölcseséggel hangoztatta, hogy *«templom és iskola a katholicizmus szellemében ikertestvérek voltak és maradnak is örökre; ott — mondá tovább — a pap Jézus evangéliumát hirdeti az összes híveknek, itt a tanító az evangélium szellemében a kisdédeket oktatja; a pap és tanító munkatársak».*

És mily időszerű idézni beszédének következő intelmét: *«Nem érte el a tökély fokát az a község, melynek iskolája van templom nélkül, de hiányosnak tekinthető az is, melynek temploma van, de iskolája nincs.»* És nyilvánvalóan azért hangoztatta ezt az igazságot a bölcs főpásztor éppen egy kath. tanítóegyesület alakuló gyűlésével kapcsolatosan, mert a kath. tanítóegyesületeket a kath. iskola oszlopainak tekintette; aminthogy a tapasztalat is amellett bizonyít, hogy az oly egyházmegyékben, ahol az 1868. évi XXXVIII. t.-c. 141. §-nak megfelelően rövid időn belül virágzó kath. tanítóegyesületi élet támadt, ezen egyházmegyékben aránylag kevés kath. iskola cserélt jelleget, sőt szaporodott azok száma és a meglévők a kor kívánalmainak megfelelő virágzásra jutottak. Az ily egyházmegyékben a kath. tanítóknak van kath. tanítói öntudat, van keresztény meggyőződés és ebből táplálkozó erős hivatásszeretet. A szombathelyi egyházmegye tanítóinak vallásos és hazafias munkásságát hirdeti az elnöki visszaemlékezésnek több adata. Így pl. nem volt kath. országos mozgalom, nem volt nemzeti ünnep, amely méltóképen ne foglalkoztatta volna az egyesület munkásságát.

A tanítói összetartozandóság érzetét, hogy mennyire istápolták a tagok, bizonyítja virágzó segítőegyesületük és ösztöndíjalapjuk. A tanítói önművelődést meg evről-évre kiadott magas színvonalon álló Emlékkönyvsorozat hirdeti;

továbbá az egyesület és a körök a 25 év folyamán több mint 2000 elméleti és gyakorlati előadást tartottak és több mint 150 pedagógiai beeső ünnepi beszéd hangzott el gyűléseiken. Az Ily kath. tanítószög, Barabás György elnök szavainál elve, «nem önmagáért, sem a mások tetszésének és kegyének elnyeréseért küzd, hanem fírád Istenért és az édes hazáért.»

Es nem szólhatunk kevesebb önértékeléssel a vácegyházmegyei tanítóegyesület 25 éves működéséről sem. Az elnöklő főtanfelügyelő, dr. Baksay Károly prelátns-kanonok, büszkeséggel jelentette ki, hogy a vácegyházmegyei kath. tanítóegyesület 25 éves munkássága minden időben az egyház szellemében, nemes céljainak megvalósítására irányult és éppen azért eredményekben gazdag mult az nemesak a kath. tanítóg, hanem általában a magyar nemzeti közoktatás történetében is. Vörös József főtanító történeti visszpillantásában kegyelletes szavakkal adozik Paitler és Schusztner Konstantin boldogult püspökök emlékének, akik az egyesületet főpásztori gondjaikba fogadták. Es a legbensőbb háláérzelmét tolmácsolja a szép ünnepen Csáky Károly gróf püspöknek, aki az egyesületnek néhai Csávolszky József által kezdeményezett tanítógyermekek tápintézetét fejlődmi adományával allandó otthonhoz juttatta és az intézet mai szervezetét bölcs intézkedéseivel megalkotta.

A tápintézet, az egyesületnek a szeretet filléreiből létesült ezen alkotása, legszebb bizonyosága annak, hogy mire képes a kartársi szeretet és együttműködés.

Az egyesület több száz pedagógiai értekezésel gazdagította 25 év alatt a szakirodalmat és a kötelező évi neveléstani és módszertani dolgozatokon kívül az egyes körök külön is fejtek ki irodalmi tevékenységet. Jól mondta Baksay prelátns, elnöklő főtanfelügyelő, hogy az egyesületben volt és lesz élet ahhoz, hogy Istenért, a hazáért és királyért dolgozni tudjon és akarjon is.

Igen, ismételjük, hogy az elismerés legszebb adóját rójuk le mind a két jubiláns egyesület iránt, mert komoly munkásságukkal hirt, dícsőséget és ezzel tekintélyt szereztek a kath. tanítói névnek. *Ember Károly.*

EGYESÜLETI ÉLET.

Meghívnás. A «Magyaróvár-vidéki róm. kath. Néptanító-egyesület» f. évi szeptember hó 30-án d. e. 10 órákor Mesenszolgálaton az iskola tantermében tartotta rendes évi közgyűlést, melyre az egyesület tagjai szép számmal jelentek meg s ott volt Járóssy kir. tanf. is. Ember Károly lovag, a kath. tanítók orsz. bizottságának elnöke, előadást tartott a kath. iskola értékéről és a kath. iskolában érvényesülő nevelő-oktatásról. Fel 10 órákor szentmise volt, melyen a nemetajkú tanulók magyar nyelven meghatóan énekeltek. Iskolai mulasztásokról felolvasott Salamon Imre. Takáts Endre győri áll. iskolai tanító úr előadott az új rajzoktatásról,

az alsófokú számolástanításról, s kapcsolatban bemutatta saját készítményű számológépjeinek használatát, elemi iskolai rajzgyűjteményét és néhány darab szemléltető tárgyat. Szieber Ferenc kartárs jelentést tett a «Győregházmegyei népiskolai tanítók nyugdíj- és segélyintézet»-nek gyűléséről. Gruber Károly lelkesítő szavai zárták be a tanulságos közgyűlést.

IRODALOM.

Erzsébet királyné kíséretében. Irta Sztáray Irma grófnő. Budapest, a Szent-István-Társulat kiadása, 1909. Ara fűzve 5 kor., pergamentkötésben 6 kor.

Aldott emlékü Erzsébet királynékn utolsó éveinek történetét mondja el Sztáray Irma grófnő most megjelent szép könyve. A grófnő útjain kísérője, majd udvarhölgye volt a királynénak; a szeretet, ragaszkodás és rajongás fűzte őt hozzá; lépteit nem az udvari méltóság fejelemes kötelességtudásával, hanem a királynéjaért előhaló s benne nemesak a királynét, hanem a finom lelkü, nagy értelmi tehetségekkel és jóssággal egyaránt megaldott asszonyt tisztelő magyar nőnek lelkes-désével kísérte s róla szóló könyvét is ezzel a rajongással, szeretettel és lelkesedéssel írta meg.

Tulajdonképpen utirajzok gyűjteménye volna ez a könyv. Az együtt megtett utaknak krónikája. Leír azonban egy ezeknél a máppán is kijelölhető utaknál sokkal érdekesebb, sokkal több szépséggel keesgető utat is, azt, amelyen az irónő mind beljebb hatolt a királyné bizalmába s amelyen egyre teljesebb pompában tárultak fel előtte annak a nagy léleknek vonzó szépségei, megható keserőségei s tragikus örvényei. A hosszabb-rövidebb utaknál folyton bizalmasabbá váló együttléteim egyre markánsabban válnak ki Sztáray Irma grófnő s elbeszélése által most a világ előtt dícső emlékü királynékn szelemi képének körvonalai. Nem találunk ezekben a körvonalakban olyan vonásokat, amelyek disharmoniósnak róla eddig alkotott képzetekkel. A magyar nemzetnek Erzsébet királynéről formált képét csak megerősíti s némely tekintetben teljesebbé, melegebbé, szívhezszólóbbá, vonzóbbá teszi ez a könyv.

Csaladjához, alattvalóhoz, a magyar nemzethez s környezetéhez való kapcsolatára nézve egyaránt igen határozottan jellemzi ez a könyv Erzsébet királynét. Képének alaphangulatát a fia tragikus vége által örökre szerencsétlenné, egész életének reményeiben megcsalatozottá tett édesanyának vigasztalhatatlansága adja meg. Bánatára, lelké háborgásaira, talán a sors ellen való elkeseredésére keres enyhülést útjaiban, elzárkózottságában, az irodalom, főképen pedig a természet szépségeiben. Bánata, lelké háborgásai nem hagyják pihenni; nem engedik egy-egy helyen tovább maradni az új benyomások első hatásának elmúltánál, mert bárminő hatalmas is a természet, bárminő gyönyörűségeket tud nyújtani az emberi elme találekonyosága, a gyökerében kikezdett léleknek szenvedéseit ennek a világnak minden bámulatossága és szépsége is csak ideig-óráig enyhítheti. Képének erre a szomorú alapszínére nagy jellemző ügyességgel rajzolja rá Sztáray Irma a királynő többi lelki tulajdonságait. Leírásaiban egymásután feltűnnek a hűséges feleségnek, a jó édesanyának, a magyar nemzetet nagyon szerető királynőnek, a vele érintkezők lelkében lelkesedést és rajongó szeretetet ébresztő úrnőnek képei. Nem fontoskodó jellemzéseket ad; a memoire-íróknak könnyed tollával rajzolja meg imádott hősnőjének alakját. Ez a játszi könnyedség csak az utolsó részben, a szomorú képnek leírásánál változik meg, hogy helyet adjon a tárgyhoz illő drámai erőnek.

Az a lelkes szeretet és ragaszkodás, mellyel a magyar nemzet Erzsébet királynénak minden lépését kísérte s mely emlékéit ma is körülveszi, élesztést és tápot nyer Sztáray Irma grófnő szép könyvében. Nem igen képzelek szobrot vagy bárminő emlékművet, mely a boldogult királyné alakját szívünkhez-lelkünkhez közelebb hozhatná ennél a meleg szeretettől vezetett

lollal írt könyvvel. Erzsébet királynénak nemcsak az által emelt szép emléket hűséges udvarhölgye, hogy följegyezte, ami szépre-jóra emlékezett róla, hanem azáltal is, és főképen azáltal, hogy mindezt úgy jegyezte föl, amint e könyvben olvassuk. Akiről így írnak, akit így szerettek, akihez így ragaszkodtak, annak csakugyan kivételesnek, a hétköznapiakon felülállóknak, tiszteletré, ragaszkodásra, lelkesedésre kiválóan érdemesnek kellett lenni.

Erről a felejthetetlen nagyszonyról szóló emlékiratnak a külső köntöse is méltó értékes tartalmához: a könyv kiállításában a legfinomultabb ízlés s a legnemesebb egyszerűség oly művésziösen van összhangba hozva, hogy a legesiszoltabb esztetikai érzéket is kielégíti. A könyv külső díszítései, a belső illusztrációk, a keretrajz, a betűk, a papíros mind-mind csak emelik, fokozzák a tartalom nyújtotta élvezetet s megerlelik elismerésünket a ny-mda iránt, melynek műhelyéből kikerült. Sztáray grófnő könyve nemcsak mint irodalmi alkotás kiváló becsű, hanem a modern nyomdaiparnak is elsőrendű terméke.

Kis Jézusom Örömom. Kedves kis imakönyv jelent meg a *Szent-István-Társulat* kiadásában: *Vargha* Damján dr. «Jézusom Örömom» című néhány év előtt megjelent és egy csapásra az ifjúság kedvencevé vált imakönyvének 8-10 éves gyermekek számára kibébitett kiadása. Ennél kedvesebb, hatásosabb, szívet-lelket megragadóbb imakönyvet nem adhatunk a gyermekek kezébe. Szerzője az Eucharisztia fényénél mélységes lélekkel tekintett bele a kicsinyek szívébe s mindazt, amire az Istennek tetsző igaz és szép élethez szükségük van, a szent egyszerűség közvetlenségével s gyöngédségével összefűzve, könnyű módon nyújtja nekik. Összehasonlítva ez imakönyvet azzal a sok divatosan felkapott, esecsebecseszerű gyermekimakönyvvel, az óriási különbség első áttanulmányozásra szembetűnő. Modern imakönyv ez, de az igazán krisztusi vallásosság élete lüktet és árad benne. Szakít az ósdi kifejezésekkel, kilep a sablon rideg kereteiből s a szentségi Jézus szelíd, meleg hangján édesget s vezeti a gyermekeket imára, szép katolikus szokásokra, erényes életre, a mindennapi szentáldozásra s ezekkel Isten iránt való bizalomra és saját halhatatlan lelkük szeretetére és gondozására. Nincs ehhez fogható imakönyv a magyar irodalomban, amely a gyakori szentáldozást és gyóntást ennyre melegen ajánlana s erről oly vonzó oktatásokat foglalna magában. Sok búcsuimán és a legszükségesebb rövid imákon kívül még 54 éneket is tartalmaz, a kath. egyházi énekköltészet legszebb gyöngyeit. Képei változatosak, vonzó, bensőségesek s a szöveggel összhangzó. Mindenképen szép, jó s a zsenge lélekre hasznos imakönyv. Ilyen könyvet terjeszteni annyi, mint Isten országát az ártatlan gyermeki szívekben terjeszteni. Gyermekeink, testvéreink, tanítványaink kezébe nem adhatunk illőbb könyvecskét, mert ha ezt olvassák, bizonyára megnyílik tőle szívük és ajkuk édes, bizó imára. E mindenki szeretetére érdemes imakönyvecské árá izlésesen aranyozott vászonkötésben 50 fillér.

Az első osztály vezérkönyve. *Juhay Antal* népoktatásügyi írónak általánosan kedvelt és az ország legtöbb iskolájában bevezetett jeles vezérkönyve: **A gyermek első tanítója** teljesen átdolgozott és az új tantervhez és utasításhoz alkalmazott *ötödik kiadásban* hagyta el legközelebb a sajtót és a nagyoktáv alakú, 512 oldal terjedelmű kötetet a Szent-István-Társulat vette bízományba. Ebben a kiadásban kimerítő részletességgel ismerteti meg a szerző az új tantervnek és utasításnak általános és az első osztály tanítóját érdeklő különös részeit, gyakorlati leckékben mutatja be a tanítás módját, az *irvoalvasásnak, számtamnak és beszéd- és értelemgyakorlatoknak* pedig egész évi anyagát hónapokra felosztva dolgozza föl oly módon, hogy a kötet kalauzolása mellett még a kezdő tanítók is bizonyonlag eligazodhatnak. Mindezeknél fogva verseny nélkül áll legteljesebb és a magyar tanítók által legkedveltebb vezérkönyve *A gyermek első tanítója* minden törekvő tanítónak s ezért egyetlen népiskola könyvtárából sem

szabadna annak hiányozni. Kartársaink figyelmét mi is felhívjuk *Juhay* Antalnak erre a kiválóan értékes alkotására. A Stephaneum-nyomda gondos kiállításában megjelent vaskos kötet ára 6 korona.

Katholikus Szemle. A Szent-István-Társulat megbízásából szerkeszté *Mihályfi Akos dr.* egyetemi tanár. Most jelent meg az októberi füzet a következő gazdag tartalommal: *Hajós Szaniszló:* A modern ember Isten nyomán. Második közlemény. (A H-mo sapiens.) *Bernhard Zsigmond S. J.:* A Szent-Ferenc-rend keletkezése. (Fennállásának hétszázados jubileumára.) *Pámer László S. J.:* A remeteélet az egyházban, különösen hazánk földjén. Második közlemény. *Jablonkay Gábor S. J.:* Jézus Társaságának első érintkezései Magyarországgal. *Radványi Teofil dr.:* A szinpad. Második közlemény. *Patyí Gyula:* Kiserlésben. Költemény. *Sík Sándor:* A tornyos ház. Költemény. *gd.:* Folyóiratok szemléje. *Zoltán Vilmos:* Sully Prudhomme költeményeiből. Könyvismertetések és bírálatok: *Sztáray grófnő:* Erzsébet királyné kíséretében. *Ism. Prokászka Ottokár.* — *Berzeviczy Albert:* A Cinquecento festészete. *Ism. Lukácsy István.* — *Baruzi:* Leibniz. *Ism. Schütz Antal — De Saussure* Cezárnak törökországi levelei. *Ism. K. P.* — *Bangha Béla:* Jellemrajzok. *Ism. gd.* — *Mutz:* Christliche Ascetik. *Ism. Jehlicska Ferenc dr.* — *Ábrányiné:* Négy lírikus és egyebek. *Ism. P. K.* — *Wohlmuth Ernő:* Tanítók évkönyve. *Ism. f.* — A kath. nő feladata a hit hirdetésekkel szemben. *Ism. T-h L-o.* A Katolikus Szemlét a Szent-István-Társulat rendes tagjai a tagilletmény része gyanánt kapják: nem-tagoknak előfizetési ára egy évre 10 korona. Előfizetések, valamint a tagságra való jelentkezések nem a szerkesztőhöz, hanem a *Szent-István-Társulat igazgatóságához* (Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 25.) intézendők.

VEGYESEK.

Tanszereket és teljes iskolai berendezéseket jutányosan és előnyös fizetési feltételek mellett szállít s költségvetésekkel készséggel szolgál a Szent-István-Társulat könyvkiadóhivatala és könyvkereskedése r. t. Budapesten.

Követésre méltó példa a kath. Iskolaegyesület javára. A tata-kisbérvidéki kath. tanítóegyesület f. évi őszi közgyűlésén Veninger esperes-plébános indítványára kimondotta, hogy az Orsz. Kath. Magyar Iskolaegyesület plébániai csoportját minden hitközségben megalakítja, hogy ily módon a Gazdák Biztosító Szövetkezetének képviselősege minden plébániai csoportban kijelölhető legyen. A képviselők azután mindent elkövetnek, hogy a népet megnyerjék az Iskolaegyesület útján való biztosítás eszméjének, miáltal nemcsak hogy olcsóbban biztosítanak, hanem ezáltal a kath. iskolaügynek is anyagi hasznot szereznek. A Gazdák Biztosító Szövetkezeté ma az egyedüli magyar biztosító intézet, amely minden nyereszkesedés nélkül, a legmegbízhatóbb, legelőzékenyebb és leghumánusabb az ilyenmü intézmények között. Alapítói között olvasható számos főpásztor és előkelő főúr neve.

Felelős szerkesztő: **Ember Károly.**

Kérelem! Zavarok és késedelmek elkerülése végett minden hirdetésre vonatkozó levelet a kiadóhivatal címére — nem szerkesztőség — kérünk küldeni.

PÁLYÁZATOK.

Esztergomi érseki megye.

Fenyvesi Mihály kántortanítói állásra a «Nepnevelő» 29. számában közzétett pályázat megújított *okt. 8-ig*, mely napon délelőtt 10 órakor lesz a választás és próba is, amelyen személyesen meg kell jelennie a pályázónak. Hosszúfalu p. Cseszte (Pozsony m.), *Zlatos József*, plébános. 707 1-1

Konyhan (Pozsony m.) lemondás folytán a róm. kath. iskolánál megüresedett osztálytanítói állásra *okt. 15-ig* pályázat hirdetik. Javadalma: községi és állampénztárból 1000 kor. és egy szobából álló lakás, a magas uradalomtól kegyadomány címén 12 méter fa. Tannyelv magyar-tót. A folyamodványok herceg *Pálffy Miklós* úrra Malacka címzéve a helybeli ft. *Mayer Péter* plébános és iskolaszéki elnök úrhoz beküldendők. Megbízásból *Nicsnyánszky József*, főtanító és isk. jegyző. 694 1-1

Stepanón (Nyitra m.) egy tanítói állomás üresedett meg az ottani róm. kath. elemi iskolánál, amelyre az iskolaszék pályázatot hirdet *október 10-iki* lejáratával. Fizetése az iskolafentartó községtől évi 600 kor., mely előleges havi részletekben a községi pénztárnál felvehető. 4 méter kemény hasabfa a községtől, 20 korona kertületmény a községtől, 376 kor. államsegély. Lakása egy szobából és konyhából áll. Kötelessége a mindennapi oktatáson kívül csütörtökön felvalta az ismétlősöket oktatni. Pályázhatnak férfi- és nőtanítók. A folyamodók okleveleiket és kérvényeket az iskolaszéki elnökséghez küldjék. Megválasztásuk után az állást azonnal foglalják el. *Iskolaszéki elnökség*. 696 1-1

Nagyvendéghe (Nyitra m.) tanítói állásra pályázat hirdettek. Jövedelme kétszobás lakáson, zárt konyhán, sertésólon és 173 □ öl kerten kívül 895 □ öl szántóföld 2 kor. 6 fillér értékben; 20 szekér nyírszál és vesszőfa 20 kor., 20 pozs. m. ró rozs 120 korona, tandíj 330 korona, ismétlőiskolaért 20 korona, községi segély 100 korona, államsegély 408 korona. Pályázhatnak tanítók is. Pályázat határideje és választás *október 14.* Kérvények *Hotár Lajos* kisvendéghe h. plébánoshoz küldendők u. p. Sissó. 716 1-1

Kis-vendéghe (Nyitra megye) kántortanítói állásra pályázat hirdettek. Javadalmazása: két szobából, zárt konyhából álló lakás. Ingatlanok hasznélvezetéből 52 kor. 60 fillér; legelőilleték címén késpénzben 64 kor.; tandíj 355 kor., ismétlősök után 21 kor.; 9 öl keményfa 97 kor. 20 fillér; 40 mérő párbér, értékben 160 kor. Stóla 240 kor.; orgonálás és templomi ostyasütés 25 kor. 36 fillér; fizetékiegészítés a községtől 74 kor. 20 fillér. Tannyelv magyar-tót. Választás *október 14-én*. Pályázati kérvények *Markovich János* egyházkerületi tanfelügyelő úrhoz Korostra küldendők. *Hotár Lajos*, h. plébános. 715 1-1

A nagysúri róm. kath. államilag segélyezett elemi népiskolánál egy tanítónői állásra *október 4-ig* pályázat hirdettek. Fizetése: 980 kor. egy öl fa és butorozott szoba. Kötelessége: 4-6 osztályokat és az ismétlőiskolát felvalta tanítani. Nagysúr. (Pozsony m.) *Schajdu János* plébános. 714 1-1

A pozsonymegyei bűrszentpéteri róm. kath. kántortanítói állomásra pályázat hirdettek. Lakása: 2 szoba, 2 konyha, 1 pince, 1 szin, 1 öl, 1 istállóáll, melynek hasznélvezeti értéke 240 kor., 331 □ öl szántóföld melynek bérértéke 20 kor., 1 kat. hold 834 □ öl legelő melynek bérértéke 40 kor., 300 □ öl kert melynek bérértéke 20 kor. A tanító alapfizetése évenként 920 korona. Ismétlőiskolaért 20 korona. Tanítói futási átalány 56 kor. Iskolai futási átalány 56 korona. Kántori fizetés orgonálásért 3680 korona, 15 pozsonyi mérő rozs megváltása fejében 100 korona. Stóla jövedelem 234 korona. Ostyasütésért templompénztárból 20 kor. Szentmise alapítványokból 10-30 korona. Államsegély. korpótlék biztosítva. Kötelessége kántori teendőket végezni és mint tanító a III-IV. osztályt esetleg ismétlőiskolát vezetni. Pályázati határidő *október 19.* délelőti 10 óra, amely időben megadják a választás is. Személyes megjelenés megkíván-

tatik, mivel amennyiben valakinek a jelöltek közül kántori képesítése nem volna orgonaszakértő előtt próba játéknak föltétlenül magát alá kell vetni s az iskolaszék csakis a bíráló karmester szaksterü véleménye alapján dönt a kántor személyére nézve 3513. sz. alatt szept. 14. kelt Ers. helynökség rendelkezése alapján. A pályázatok oklevéllel, működési bizonyítvánnyal fölszerelve határidőn belül a bűrszentpéteri róm. kath. iskolaszék elnökségéhez benyújtandók. Nem jöet jelölésbe az, aki a fentebbi föltételek rendelkezése alapján teljesítene. *Necesszálek Károly* a bűrszentpéteri iskolaszéki elnök, plébános. 729 1-1

Nyitraujlaki tanítónői állásra pályázat hirdettek. Javadalmazás: 600 kor. a község pénztárból, 400 kor. kiegészítés államsegélyből. Esetleges korpótlék ugyanannan. Lakása egy szoba és konyha. Határidő *okt. 12.* Kérvények beadandók az iskolaszékre címzetten. Az állás pedig azonnal elfoglalandó. 730 1-1

Dág (Esztergom m., u. p. Csolnok) iskolaszék megüresedett tanítónői állásra pályázatot hirdet *okt. 10-re*. Tanít III-VI. vegyes osztályt és heti két óra ismétlőiskolában; köz-, vasár- és ünnepnap templombjárást vezet, kézimunkát tanít. Javadalma államsegélykiegészítéssel 1000 kor., 20 kor. kertvátság és 20 mm. közsén. Kellően felszerelt folyamodványok október 10-ig beadandók a dági róm. kath. iskolaszék elnökség címére. Állás azonnal elfoglalandó. *Jernei János*, iskolaszéki elnök. 719 1-1

Egri érseki megye.

Jászteleki (Jászberény mellett) rendes tanítói állásra *október 15-ig* pályázat hirdettek. Kötelessége: I., II. fiúosztályt, minden második évben az ismétlő fiúosztályt is tanítani, a felsőbb osztályú és ismétlő fiúkat a fatenyésztésben gyakorlatilag oktatni, növendékeivel az isteni tiszteleteken jelenlenni. Javadalma: a községtől 800 korona, lakásdíj 200 korona, kertálatvány 20 korona és 200 korona államsegély. Róm. kath. okleveles tanítók pályázhatnak. Az állás november elsején elfoglalandó. Kérvények, oklevél, keresztlevél, szabad, vagy nős állapot igazoló és működési bizonyítványok eredetiben, vagy teljes hitelességű másolatban a jászteleki iskolaszékhez intézendők. 718 1-1

Besztercebányai egyházmegye.

A mosóci (Turóc m.) róm. kath. kántortanítói állásra pályázat hirdettek. Díjlevél szerint évi jövedelme 1000 korona. Ezen fizetését, levonva azon csekély összeget, melyet maga hajt be, havi részletekben késpénzben pontosan kapja. Kegyuri adomány címén, női kézimunka tanításáért évente 20 méter kemény tűzfát kap, itteni értéke 150 kor. Tanterem fűtésére külön elegendő tűzifa járul. Törvényszerinti szép kényelmes lakás, kofállal bekerített házikerttel és szükséges melléképületekkel. A még csak I-ső evőtödös korpótlékre igényt tartók előnyben részesülnek. A rövidebb ideig működők a törvényes I-ső korpótlék folyósításáig 160 kor. évi segélyt kapnak. Az orgonán kottából való játszásra súlyt fektetünk. Mellékjövdelemre az itteni fogyasztási szövetkezetnél, ha a reájuk bizandó munkát lelkiismeretesen elvégzik, számíthatnak. Nagyigényű s vándorlási hajlammal bíró tanerőkre nem reflektálunk. Az állás azonnal elfoglalandó. Kántortanítói oklevéllel s egyéb okmányokkal felszerelt folyamodványok *október hó 12-ig* az alulírotthoz nyújtandók be. *Klein Emil* plébános, iskolaszéki elnök. 720 1-1

Pálosnagymezői (Bars m.) róm. kath. kántortanítói állásra *okt. 17-ig* pályázat hirdettek. Fizetése 1907. törv. alapján ös-zeirt javadalmi jegyzőkönyv szerint: mint tanító 803-28 kor., mint kántor 378 kor. ismétlőiskola díja 100 kor. korpótlék biztosítva. Német nyelv tudása szükséges. Lakás: 2 szoba, konyha, kamra, faszin, istálló és ólak. *Schiffendecker Ferencz*, plébános. 705 1-1

Győri püspöki megye.

Kisbarát (Győr m.) kántortanítói állomásra *október 10-ig* ezennel pályázat hirdettek. Javadalmazása: két szoba, konyha stb. szabad lakás 535 □ öl kerttel,

12 hold jómínőségű szántóföld (jelenleg 560 kor. haszonbérben) párgabona 35 mérő rozs, tandij 190 kor., munkaváltás 106 kor., mustváltás 179 kor., fafuvar és stóla. Pályázó pályázati idő alatt egyszer — s többször nem — személyesen a nappali időben egyedül senkinek másnak a társaságában megjelenni, a választás napján sem szabad megjelenni. Azon pályázó, ki a feltételeket nem teljesíti, az a pályázatból kizáratik. A megválasztott levélben fog értesíteni. Kérvények az iskolaszékhez intézendők felszerelve Kisbarát (u. p. Nagybarát). *Dubovszky Sándor*, elnök. 669 2—2

Röjtöki osztálytanításra pályázhatni *október 6-ig*. Választás 7-én. Személyes megjelenés előnyös. Fizetés: 400 kor. a községtől, 600 kor. államsegély. A római, kath. iskolaszéki elnökség. 674 2—2

A **zurányi** (Moson m.) római, kath. elemi népiskolánál az osztálytanítói állásra *okt. 15-ig* pályázatot hirdetnek. Javadalom: 700 kor. a hitközségtől, 40 kor. fatalány, egy butorozott szoba, 200 kor. fizeteskiegészítés az államtól kéretik, mint eddig. Kötelessége: az iskolaszék által kijelölt osztályokat tanítani, az ismételőiskolában felváltva oktatni és a kántori teendőkben segíteni. Zenéhez értő tanítónők az utóbbi helyett női kézimunka tanításra vállalkozzanak. Az állás azonnal elfoglalandó. A kellőleg felszerelt kérvények *Geller József* plébános úrhoz intézendők. 703 1—1

A **györgyarmati** római, kath. iskolaszék egy osztálytanítói állásra pályázatot hirdet. Fizetése 1000 korona havi részletekben. Lakás, fűtés és világítás az iskola épületben. Kötelessége egy tanteremben való tanítás és az ismétlősök oktatása: kántoriakban való segédkezés. Pályázati határidő *okt. 15.* Kérvények és okmányok az iskolaszék címére küldendők. (Pósta helyben). 701 1—2

Nagyvárad latin szert. egyházmegye.

Pályázat a **bodonospataki** római, kath. kántortanításra. Javadalmazása: alapítványokból 65 kor. egyházmegyei segély 320 kor., Jávori-féle alaphól 70 kor., alapítványi misékből 22 kor., tandijból 24 kor., ismétlő iskoláért 50 kor., stólaból 120 kor., 17½ hold szántóföld, gabona és széna váltása 90 kor., 6 öl fa, államsegély 101 kor., lakás és kert. Pályázati határidő *október 10.* Az állomás november 1-én elfoglalandó. Az okleveles folyamodók kérvényeiket a bodonospataki római, kath. iskolaszékre címezve küldjék. (U. p. Papfalva, Bihar m.) 695 1—1

Nyitrai püspöki megye.

A **nagysziklasi** római, kath. kántortanítói állásra pályázat hirdettek. Javadalmazása: szántóföld élvezete, kataszt. jövedelem 4 kor. 94 fillér, 46 kereszt fele buza fele árpa természetben, 300 kor. értékben. Bérces hitközségtől 6 mérő buza, 25 mérő árpa értéke 160 kor. Kézpénzben mindkét hitközségtől, kiváltott stóla, kolledda, offerákból körülbelül 850 kor. Lakása két szoba, konyha, kamra, istálló, csűr, kert, 6 öl tűzifa házhoz szállítva. Kántori próbával egybekötött választás *okt. 16.* délelőtt. Kérvények *okt. 14-ig* alulirothoz intézendők. *Darvai János* plébános, isksz. elnök Nagysziklás, u. p. Trencsén-Teplic. 727 1—1

Pécsi egyházmegye.

A magyarhertelendi plébániához tartozó **Egyházbér-Kisborolya** egyesült fiókközségekben távozás folytán megüresedett római, kath. kántortanítói állásra pályázat hirdettek. Jövedelme a «Javadalmi jegyzőkönyv» szerint: 1. Két szobából, konyhából stb. álló lakás, melléképületekkel. 2. 267 □ öl konyhakert. 3. Kézpénz különféle címen: 252-48 kor. 4. A hitközségektől termények értéke: 205-92 kor. 5. 11 kat. hold és 1509 □ öl jó minőségű szántó és 932 □ öl rét megállapított jövedelme: 262 kor. 6. Az uradalomtól 24 méter kemény hasábfu megvágva és beadva: 105-60 kor. 7. Államsegély: 174 kor. Összesen: 1000 kor. Kötelessége: 1. A mindennapi és ismételőiskolások lelkiismeretes oktatása. 2. Minden 3-ik vásár- és ünnepnap az anyateplomban a délelőtti isteni tisztelet végzése. 3. A fiókközségekben előforduló rendes és szokásos kántori teendők pontos végzése. 4. Karácsony- és husvétkor az iskolásoknak a

szent gyónás- és áldozáshoz vezetése. 5. Köteles a pécsi egyházmegyei római, kath. tanítók egyesületbe belépni és magát a szabályzatoknak mindenben alávetni. Tannyelv: magyar. Próbaéneklés és orgonálás bármely vasárnap az anyateplomban megtartható. Határidő: *október 16-a.* Választás 17-én délután. Kellően felszerelt kérvények Magyarhertelendire (Baranya m. p. helyben) az iskolaszéki elnökhöz címezendők. *Fülöp István* pléb., iskolaszéki elnök. 706 1—1

A magyarhertelendi plébániához tartozó **Barátur** fiókközségben nyugdíjaztatás folytán megüresedett római, kath. kántortanítói állomásra *október 10.* délután két óráig pályázat hirdettek. Jövedelme: 1. két szobából, konyhából stb. álló szép lakás, a szükséges melléképületekkel. 2. 116 □ öl konyhakert. 3. 2 hold 1092 □ öl szántóföld, a hitközség által művelve, vagy a művelés megváltva. 4. 1262 □ öl rét a község által művelve. 5. 20 köbméter kemény hasábfu, melyből az iskola is fűtendő, a község által megvágva és behordva. A fentiek jövedelme, úgy a hitközségtől járó termények, kézpénz és egyéb járandóság, a javadalmi jegyzőkönyv szerint kitesz 715 koronát. Államsegély 285 kor. Összesen 1000 kor. Kötelessége: 1. az ismétlő és a mindennapi tankötelesek oktatása. 2. minden harmadik vásár- és ünnepnapon az anyateplomban d. e. orgonálás és német nyelven éneklés. 3. fiókközségben előforduló rendes és szokásos kántori teendőknek német nyelven való végzése. 4. karácsonykor és husvétkor az iskolásoknak a szent gyónás- és áldozáshoz való vezetése. 5. kötelessége a «Pécs egyházmegyei római, kath. tanítók egyesület»-ébe belépni s magát a szabályzatoknak mindenben alávetni. Tannyelv magyar, de a német nyelv ismerete szükséges. Próbaéneklés és orgonálás vasárnap vagy ünnepnap az anyateplomban választás napjáig, azaz *október 10.* délután 3 óráig, bármikor megtartható. A kellően felszerelt folyamodványok Magyarhertelendire (Baranya m., posta helyben) az iskolaszéki elnök címére intézendők. *Fülöp István*, iskolaszéki elnök. 697 1—1

A **liptódi** (Baranya m.) fiókközségi kath. iskolánál ujonnan szervezett második tanítói állásra *okt. 16-ig* pályázatot hirdetünk. Fizetése: polgári évre 900 kor. államsegély, a hitközségtől 100 kor. alapfizetéként: továbbá két szobás lakás konyhával, kamrával természetben: 20 kor. kertváltás; baromtartási joga udvaron nincs. Kötelessége: az iskolaszék által kijelölt osztályok oktatása, gyermekeket istentiszteletre vezetni s reájuk felügyelni, hittant hitoktató akadályoztatása esetén tanítani, kántoriakban segédkezni és helyettesíteni. Német nyelv tudása szükséges. Csak ferítanítók pályázhatnak. Állás nov. 1-ig elfoglalandó, mely naptól a fizetés is folyósíttatik. felszerelt kérvények alulirothoz címezendők. *Trim János* plébános, iskolaszéki elnök. Babarcz. 724 1—1

A **palotabozsoki** (Baranya m.) római, kath. férőosztálytanítói állásra lemondás folytán *okt. 17-ére* pályázat hirdettek. Fizetése polgári évre a hitközségtől 760 kor. s kertváltás 20 kor., államsegély 240 kor., egy szobából álló lakás. Kötelességei az előirt mindennapi osztályokat vezetni, a gazdasági ismétlő iskolában tanítani, a kántoriakban mindenkor segédkezni és helyettesíteni. A megválasztott köteles *okt. 24-én* állását elfoglalni. A német nyelv bírása is megkívántatik. Személyes megjelenés, kis orgonapróba kívánatos s előnyös. *Iskolaszék* 721 1—1

Rozsnyói püspöki megye.

A **vilkei** (Nógrád m.) római, kath. kántortanítói állásra az iskolaszék pályázatot hirdet. Javadalma: párber 351 kor., párok után 10 kor. 80 fillér, tűzifa 160 kor., tandij 150 kor., stóla 120 kor., földjövedelem 46 kor. 4 fillér, alapítványi misék után 30 kor., 132 kor. 16 fillér államsegélyből lesz kiegészítve. Természetben lakás és házikert. Választás *október 7-én.* Az állomás azonnal elfoglalandó. Kérvények *Dörffel Elek* plébánoshoz Vilke (Nógrád m.) intézendők. 693 1—1

Az **ipolygalsai** római, kath. kántortanítói állásra újból pályázat hirdettek. Javadalma államsegéllyel

mely 108 kor., 1000 kor. Két szobából álló lakás és mellékepek. 11 kat. hold szántóföld haszonélvezete, mely az 100 kor.-ban befoglaltatik. Kérvények az ipolygalsai plébániához (u. p. Losonci) október 11-ig küldendők. A választás *október 12-én* délelőtt 10 órákor lesz megtartva. Személyes megjelenés szükséges. Az állás azonnal elfoglalható. 708 1—1

Szepesi püspöki megye.

A felkai (Szepes m.) nyugdíjazás folytán megüresedett róm. kath. kántortanítói állomásra *október 14-ére* pályázat hirdettetik. Javadalma: I. tanítói: 1. A székesegyházmegyei pénztárból 400 kor. 2. A felkai róm. kath. iskolalapból 179 kor. 40 fillér. 3. A róm. kath. templom pénztárból 89 kor. 60 fillér. 4. A szegényalapról 60 kor. 5. Ismétlők oktatásáért a róm. kath. szegényalapról 23 kor. 6. 16 méter tűzifa hazaszállításra a templom pénztárból a 4 kor. 10 fillér = 65 kor. 60 fillér. 7. Beiratási és tandíj a növénydekektől 100 kor. II. kántori: A felkai róm. kath. templom vagyonából készpénz 50 kor., stóla átlag 31 kor. 40 fillér. Ezenkívül van a kántortanítónak természetbeni lakása, mely két szoba, konyha, kamra, pince és faszínből áll. Iskola-takarítás címén a róm. kath. szegényalapról 13 kor. 24 fillér. Ostyasítésért a templomi pénztárból 10 kor. Az iskolaterem fűtésére a róm. kath. templom pénztárból 16 m. tűzifa a 4 kor. 10 fillér = 65 kor. 60 fillér. A kántortanító kötelessége: Az I—VI. osztály tan- és óratereszerinti tanítása és nevelése, az ismétlők oktatása, kántori teendők végzése s hétköznapon a templomban való kíségetése. A megválasztott kántortanító köteles állomását azonnal elfoglalni. Német nyelv tudása s választás napján próbaorgonálásra való önköltséges megjelenése szükséges. Pályázók kereszt- és oklevél, működési és erkölcsi bizonyítvánnyal, valamint szabad vagy házassági állapotukat igazoló lelkészi bizonylattal és községi illetőségi bizonyítvánnyal felszerelt kérvényeiket a pályázati hatánapig ngos és ft. *Andriusz György* prépost-plébános úrhoz, mint a felkai esperesi kerület tanfelügyelőjéhez Poprádra (Szepes m.) küldjék. 698 1—1

Szombathelyi egyházmegye.

A kányavári róm. kath. kántortanítói állásra pályázat hirdettetik. Javadalma államsegéllyel 1000 kor. Kérvények beadása *október 14.*, ugyanakkor választás, Páka (Zala m.) *Plébániához.* 731 1—2

A novai (Zala m.) róm. kath. iskolaszék a II. férfi-osztálytanítói állásra pályázatot hirdet. Fizetés: egy butorozott szoba fűtés és tisztogatással, 800 kor. államsegély, 200 kor. a hitközség pénztárból. Kötelessége a reábitált osztályokat vezetni s az ismétlősöket (leány) oktatni s kántoriakban segédkezni. Pályázati kérvények *október 10-ig* főt. *Tornyos Gábor* esperes-plébános címére Nova küldendők. 726 1—1

A kálói plébániához tartozó **Nagyköcsk** főközségben (Vas m.) a kántortanítói állásra pályázat hirdettetik *október 16-ára*. Jövedelem: 1. kétszobás lakás, konyha, gazdasági épület és házikert-használata 2, 5 h. 150 öl föld, tandíj, 24 mérő ruzs, 2 öl keményfa stb. értéke: 635 kor. Államsegély kérelmezve lesz. Választás *október 12-én* reggel 9 órákor. Személyes megjelenés kívánatik. Az állás azonnal elfoglalható. Kérvények a kálói plébániához küldendők. *Kiss Sándor*, plébános. 700 1—1

Rábakereszturi (Vas m.) róm. kath. osztálytanítói állásra pályázat hirdettetik. Járandósága: Lakás: 400 kor. a hitközségtől: 600 kor. államsegély: 30 kor. kertátlány. Csak férfitanító pályázhat. Nyelv: magyar és német. Választás: *október 16-án. Martin Antal*, pléb., iskolai elnök. 709 1—2

A kistótlaki (Vas m.) róm. kath. iskolánál a tanítói állásra *október 15-ig* pályázat hirdettetik. Fizetés a községtől készpénz, földjáraadóság és fa fejében 776 kor., államsegély 224 kor., azonkívül csinos lakás. Folyamodványok főt. *Hann Károly* esperes úrhoz Rábacsentmártonba küldendők. Nyelv: magyar-német. 704 1—1

A bagonyai (Zala m.) róm. kath. iskolánál két

osztálytanítói állásra *okt. 20-ig* pályázatot hirdetünk. Az elsőnek jövedelme 800 kor. államsegély, 200 kor. a községtől, egy méter tűzifa, egyszobás lakás a legszükségesebb butorral, a másodiknak jövedelme 414 kor. 37 fillér a hitközségtől, 190 kor. már engedélyezett és 385 kor. 63 fillér újból kérelmezett államsegély. Tűzifa, lakás, mint fent, kötelességük az ismétlősöket is oktatni s a kántoriakban díjtalanul segédkezni. Nők is pályázhatnak. Vend nyelv ismerete előnyös. Az állások azonnal elfoglalandók. *Iskolaszék.* 711 1—1

A **szeneteleki** (Vas m.) róm. kath. népiskolánál egyik osztálytanítói állásra *október 10-ére* pályázat hirdettetik. Javadalmazása: egy butorozott szoba, 32 korona fapenz, 800 korona a hitközségtől és 200 korona államsegély. Tan nyelv: magyar. Segédnyelv: német és horvát, amiért a német nyelv ismerete megkívánatik, a horvát nyelv tudása ellenben előny. Illetőségi bizonyítvány melléklendő. Az állomás azonnal elfoglalható. Megbízásból: *Fümes Rezső* iskolaszéki jegyző. 712 1—1

Veszprémi egyházmegye.

Gyugyi (Somogy m.) róm. kath. kántortanítói állásra pályázat hirdettetik. Jövedelme: két szoba, konyha, kamara, kút, gazdasági épületekből álló lakás. Ferenc József-alapítványból 47 kor. 50 fillér, misealapítványból átlag 7 kor., stóla átlag 15 kor., lelekpénz átlag 36 kor., tandíj mindennapi iskolásoktól átlag 170 kor., ismétlősöktől átlag 25 kor., ismétlők oktatásáért községtől 58 kor., 4 kat. hold 246 öl szántóföld becsértéke 100 kor., 1 kat. hold 74 öl rét 60 kor., 640 öl kert 68 kor., 1/4 telek utáni legelő haszonélvezete 20 kor., földmunkaváltság 60 kor., párbér átlag 135 kor., 21 méter kemény hasábfá értéke 168 kor., borválság értéke 35 kor., államsegély 64 kor. Adókat kántortanító fizeti. Kötelessége a kántori teendők végzése és a III—VI. osztály és ismétlő iskola vezetése. Választás *okt. 19-én* délelőtt lesz. Személyes megjelenés kívánatik. Folyamodások *Kommandinger Vilmos* esperes tanfelügyelő Lengyeltóti küldendők. 725 1—1

Felsőkustván fiókközségben ujonnan szervezett tanítói állásra pályázat hirdettetik. Javadalma 714 kor. államsegély, a többi a hitközségtől, összesen 1000 kor. Két szoba, konyha, kamara. Kötelessége a mindennapi és ismétlő tankötelesek oktatása, a vallás tanítása, vásár- és ünnepnapokon és adventi időben delutáni, illetve hajnali könyörgések tartása. Tartozik tagja lenni a «Gondviselés» e. tanítói segélyegyesületnek. Pályázati határidő *október 16-án*. Pályázhatnak róm. kath. ökl. férfi és nőtanítók. A tanítónő a leánytanulókat a női kézimunkában díj nélkül tanítja. A kellően felszerelt kérvények *Vass Ferenc* plébános, iskolaszéki elnökhöz Héhidára posta helyben (Zala m.) küldendők. 723 1—1

A **petőhenyei** (Zala m.) róm. kath. iskolaszék osztálytanító vagy tanítónői állásra pályázatot hirdet. Javadalmazása: egy szerényen butorozott szoba, kert helyett 20 korona és 1000 korona alapfizetés, melyből 880 kor. államsegély, 120 kor. pedig az iskolapénztárból lesz fizetve. Kötelessége a reábitált osztályokat önállóan vezetni, az ismétlősöket tanítani, a nőtanító a kézimunkát díjtalanul tanítja; a megválasztott tartozik a veszprémi egyházmegyei «Gondviselés» című segélyegyesület tagjai sorában lépni, kérvények főt. *Győre János* iskolaszéki elnök úrhoz Zalacsentiván küldendők. Választási hatánapal *október 10-ike* tüzetik ki; a megválasztott állását *október 15-én* tartozik elfoglalni. *Csütörtök Lajos* iskolaszéki jegyző. 702 1—1

Somogyhársági róm. kath. elemi népiskolához osztálytanítói állásra *október 10-ig* pályázat hirdettetik. Fizetése 400 kor. a hitközségtől, egy butorozott szoba, kertválság címén fűtés és takarítás. Államsegély 600 kor. Tanítja az I., II. vegyes mindennapi s a fiú ismétlő tanköteleseket. Köteles a kántoriakban segíteni, a «Gondviselés» tanítói nyugdíjintézet tagjává lenni s a ker. tanítói gyűlésekre eljárni. *Az iskolaszék.* 713 1—1

Nagykapornaki (Zala m.) plébániához tartozó **Almás** községben *október 15-re* delután 2 órára kántortanítói állásra pályázat hirdettetik ^{6047/1908} számú püspöki ren-

deletre. Jövedelmei: 1. Lakás kellő gazdasági épületekkel. 2. 5 hold (1200 □öli szántóföld, a község szántja. 3. 1 hold rét. 4. 6 régi öl tüzi hasábfá, a község szántja. 5. 8 mérő rozs. 6. Kollektá bor helyett 42 kor. 7. Ismétlőiskolások után 10 kor. 8. Lélekpénz 5 kor. 9. Temető kaszálás 10 kor. 10. Tankötelesek után 30 kor. 11. Uradalmi legelőre hajthat egy tehenet és három sertést = 30 kor. Összesen 455 kor. Államsegély keretett. *Szűts Móric* esperes-plébános. 717 1—1

Váci egyházmegye.

Vecsésre (Pest m.) róm. kath. tanítót keresnek helyettesnek. Évi fizetés lakbérrel s kertületménnyel együtt 1200 kor. Kérvények *okt. 10-ig* az iskolaszéki elnökhöz küldendők. Kántorságban jártasak előnyben részesülnek. 728 1—1

Kerestetik egy róm. kath. segédkántor. Bővebb felvilágosítást az alulírotnál. *Zseleznyik Ignác*, róm. kath. kántor Gyetva (Zólyom m.). 710 1—1

Most jelent meg!

Az elemi iskolai rajzolás anyagának felosztása heti részletezéssel. Az új tantervnek megfelelőleg — kizárólag tanítók és tanítónők kezéhez — összeállította, körülbelül 800 ábrával illusztrálta és módszertani utasításokkal ellátta **Hosztinszky Antal** áll. tanító, **Oraviczabányán** (Krassó-Szörény-megye). Kapható a szerzőnél. 1 korona 10 fill. beküldésére bérmentve küldöm. 722—1

Ha azt akarja, hogy növendékei gyorsan és jóték közben jussanak a szükséges számtani ismeretekhez, akkor rendelje meg azonnal a **Boda-téle mechanikai számoló-szerkezetet,**

melyt miután rajta mindent szemléltethetünk. 6 tanítótestület az eddig ismert számológépek között a legtekélyesebb számolóeszköznek nyilvánított, az országos tanszerbíráló bizottság kedvezően bírálta a veszprémi megyés püspök úr ó excellenciája 1000 koronával jutalmazott, s az egyházmegye iskoláinak kizárólagos beszerzésre ajánlott. Betűk beillesztése és azok hangoztatása által az olvasás-tanításnál is sikerrel alkalmazható.

Ara: 20-as körű K 24.— 100-as körű törtek, területszámítás, méter szemléltetése s olvasóeszközökkel és utasítással együtt K 40.—

Megrendelhető:

BODA BÉLA tanítónál
Rigács, Zala megye, u. p. Ukk.

699—2

Tizedik kiadás!

Tizedik kiadás!

Tisztelettel adom tudtára k. kartársaimnak, hogy a **CSIZMADIA-féle**

Egyházi Népénektár

ima- és énekkönyv 10-ik kiadása most hagyta el a sajtót az Athenaeum irod. és nyomdai r. t. kiadásában. Budapest, VI., Rákóczi-út 54.

A 420 oldalas vaskos könyv 500 éneket s bő imarészt foglal magába e mellett ára más imakönyvekéhez képest csekély. ● ● ● ●

Igen erős kötésben, préselt díszszel 80 fillér. Csinos vászonk., préselt díszszel és kereszttel 1 K.

Tíz példány bérmentve lesz küldve és így egy ingyenpéldány mellékelve. A főtisztelendő plébános urak bizományba is kaphatják. (Elárusítóknak 20% engedmény.) Hogy mily általánosan kedvelt énekes könyve lett ez róm. kath. híveknek s mily nélkülözhetetlen kézi könyve a főtisztelendő papságnak s a kántoroknak, legfenesebben igazolja az a páratlanul álo eset, hogy rövid pár év alatt immár tizedszer jelenik meg 10.000 példányos kiadásban s ezzel együtt most már 100.000 példányban került ki a sajtó alól. A könyv az esztergomi főegyházmegyei hatóság által van jóváhagyva.

Zamárdi, 1909. január havában.

Kartársi tisztelettel: **Csizmadia I. Gyula.**

670 2—3

Az Orsz. Kath. Magyar Iskolaegyesület szerződést kötött a Gazdák Biztosító Szövetkezetével a Kath. Egyházi Javaknak Biztosítása érdekében.

Az iskolaegyesületnek ezzel az a szándéka, hogy az összes egyházi javak: püspökségek, káptalanok, szemináriumok, szerzetesrendek vagyona, az egyes egyházmegyék területén levő templomok, iskolák, plébániák, tanítói lakások stb. egy helyen és pedig a Gazdák Biztosító Szövetkezeténél biztosítottassanak s az abból befolyó jutalékok az Iskolaegyesületet illessék meg kath. céljaink és érdekeink szolgálatára. Ezeknek a javaknak biztosításán kívül felvette munkakörébe a magánfelektől szerzendő biztosítási ügyletek lebonyolítását is a tűz-, jég- és életágazatban. Ez utóbbiak biztosításait az alapszabályok szerint megalakítandó plébániai csoportok útján kívánja lebonyolítani. Amért is felkérjük a plébános, káplán és tanító urakat, legyenek szivesek ebben a munkálkodásunkban bennünket támogatni. — A Gazdák Biztosító Szövetkezte az Orsz. Kath. Magyar Iskolaegyesülettel egyetértve egy központi irodát szervezett a biztosítási ügyletek lebonyolítására, ami

Budapest, VIII., Baross-utca 10. szám

(Gazdák Biztosító Szövetkezte) alatt van, érdeklődők ide sziveskedjenek felvilágosításért fordulni, amit minden esetben mindenkinek készséggel fogunk megadni.

Az Orsz. Kath. Magyar Iskolaegyesület központi irodája.

38 8—24

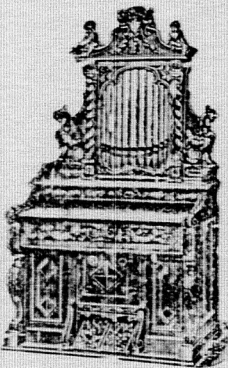
Mindennemű hangszert:

cimbalmot, hegedűt, fu-
volat, grammophont,
zongorát stb. csekély
havi törlesztésre

szállít

NOWOTNÝ J. Budapest, VI. kerület,
Nagymező-utca 21. sz.

Kérjen hangszer-árjegyzéket. 41-II.

Elsőrendű légszívó-rendszerű harmo-
niumok specialis beszerzési forrása
— Monarchiában. —

Elismert elsőrangú műreme-
kek csak a Zimmermann-féle
HARMONIUMOK.

Ausztria-Magyarországi képviselője:

Hörl Nándor, Pozsony,
Ventur-utca 24. szám.

ARJEGYZÉK INGYEN.

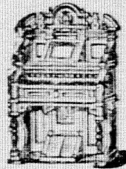
Fűtést, papság és tanároknak
részletfizetésre Üzletek: Lipse,
Szt-Petervar, Moszkva, Riga
és Londonban.

Orgona-harmoniumokat

mindkét rendszer szerint legolcsóbban szállít

PAJKR REZSŐ ES TSA

Budapest, X., Delej-utca 25 B (Tisztviselőtelep.)

Peddes harmoniumok mindkét rendszer sze-
rint és minden nagyságban pontos or-
gona-méretekkel templomok, szeminaryu-
mok részére és mint gyakorló orgonák.
Bérmentes szállítás az utolsó vasúti állomáig.
Tanároknak s lelkészeknek különös
szakszolgálat. Árjegyzék ingyen
és bérmentve. Részletfizetés engedé-
lyezve. 43

Az «Eötvös-alap» elnöksége a nagykanizsai «Patria» pótkávégyár vezetésével abban állapodott meg, hogy ennek a kifogástalan berendezésű, nagyszabású, minden ízében magyar vállalatnak gyártmányát a tanintézetek vezetésének és a tanító uraknak figyelmébe fogja ajánlani, egyúttal fel fogja őket kérni, legyenek szívesek ezt a magyar föld terméte és magyar kéz készítette nélkülözhetetlen fogyasztási cikket saját háztartásaikban használatba venni s a fogyasztó közönségnek ajánlani.

Tanítónők és Tanítók! Kérjék mindenkor és ajánlják mindenütt a valódi «Patria» pótkávé, mely megbízható fősgyökere magyar gyártmány, minden csomag és doboz «Patria» szerződésünk szerint az «Eötvös-Alap»-nak hasznát hoz, miért is erkölcsi kötelességünk ezen kitűnő gyártmányt ajánlani, mely minden kiállításban az első díjat nyerte és minden üzletben kapható. **Zamatos, színdus, jó kávét** csakis a 264

valódi „PATRIA“ pótkávéval

készítetünk, mely a legjobb hazai nyers anyagokból a leggondosabban készül és minősége minden más gyártmányt felülmul.

Stephaneum nyomda r. t. Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28a.

azért, mert: magyar, azért mert minden más a piacon levő hasongyártmányú cikknél jobb és végezetül azért, mert az Eötvös-alap minden eladott dobozból jutalékot kap s annak állandó hasznát hoz.

A magunk részéről nem tudjuk eléggé méltányolni az «Eötvös-alap» elnöksége és választmányának üdvös, helyes, a közgazdasági életkörülményeinket is oly mélyen érintő intézkedését, mint ilyen melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe.

**NÉPISKOLAI
GIMTÁBLÁK**

45×60 cm. nagyságban, rendkívül tartós, ömlesztett acélbadog-
lemezről, teherzománc alapfestés-
sel, fekete nagybetűs fehrattal, az
itt látható mintarajz szerint színes
magyar címerrel ellátva darabon-
kint **10 koronáért** megrendelhetők. ♦♦♦♦♦

A SZENT-ISTVÁN-TARSULAT

könyvkiadóhivatala és könyvkereskedése részv.-társ.

Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28 B. sz.
Bármely más felirat jutányos áron megrendelhető.

278—

A GYERMEK ELSŐ TANITOJA

Az új miniszteri tantervhez és utasi-
táshoz alkalmazott, teljesen átdolgozott
ötödik kiadása hagyta el legközelebb a
sajtót Juhay Antal

című nagy vezérkönyvének, mely az elemi
népiskola első osztálya számára előírt
összes tantárgyak tanításában kalauzolja
a tanítókat.

Az 512 oldalra terjedő kötetből különösen
**AZ IRVAOLVASÁSSAL, SZAMTANNAL ES A BESZED-
ES ERTELEMGYAKORLATOKKAL**

foglalkozó részeket emeljük ki, amelyek-
ben az egész évi anyagot módszeresen ki-
dolgozott gyakorlati leckékben ismerteti
a szerző. E kötet használata mellett min-
den más vezérkönyv nélkülözhető az első
osztályban.

ÁRA FÜZVE 6 KORONA.

Ugyanezen szerzőtől me jelent:

A második osztály vezérkönyve. Második ki-
adás. Füzve 6 K
A harmadik osztály vezérkönyve. Füzve ... 5 «
A negyedik osztály vezérkönyve. Füzve ... 5 «

Megrendelhetők a Szent-István-Társulat könyvkeres-
kedésében (Budapesten, IV., Kecskeméti-utca 2.) és min-
den hazai könyvkereskedőnél.